



BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI



Forța tineretului.

Dela Societatea „Sf. Ecaterina, liceul de fete E. Gh. Birta din Arad.

Cu toată vitregia vremilor prin care trecem, școlile noastre dau tot mai mult dovada, că-și înțeleg chemarea de a fi oricând focare de lumină și căldură. Prin manifestările lor mai aduc câte-o rază de bucurie și mulțumire în marasmul sufletesc ce ne-a cuprins.

După frumoasa și atât de bine reușita serbare cu producție teatrală de Joi seara, 19 Mai, tot elevele liceului E. Gh. Birta au mai avut și Sâmbătă în 21 Mai a. c. la ora 11 a. m. o înălțătoare serbare religioasă. Aceasta a fost o ședință festivă a societății sf. Ecaterina, aranjată în sala de gimnastică a Internatului diecezan și împreună cu o colecție între eleve, în favorul sinistraților.

Serbarea a fost onorată de prezența Preașfinției Sale, a P. C. consilierii eparhiali, a doamnelor și domnilor profesori, a numerosului tineret școlar, precum și a altor creștini cu dragoste față de lucrurile bune și frumoase.

Serbarea s'a deschis cu imnul „Hristos a înviat“, cântat cu avânt și însuflețire de corul elevelor ortodoxe, sub conducerea prof. de muzică E. Papp.

Urmează cuvântul de deschidere al păr. prof. N. Țandru, conducătorul societății.

*Preașfințite Părinte!
Preacucernici Părinți,
Onorată asistență!
Iubite eleve!*

Intr-o carte am citit o poveste din țările Răsăritului. Un biet copilăș orfan se rătăcise prin pustii. Plin de groază umbla atunci și

el să scape de pteire. În depărtare însă iată se ivește un chip de om, dar când se apropie văzu, că omul era o statuie de piatră. Un urlet fioros de animal sălbatec se auzi în apropiere. Atunci copilul cuprinzând cu brațele sale chipul cel de piatră, strigă din tot sufletul: „Tată dragă, scapă-mă!“

Și, minunea s'a întâmplat, piatra luă viață, chipul cel rece și nemișcat până atunci se prefăcu într'un tată iubitor, care-și îmbrățișă copilul și îl scapă dela pteire. (Cărțile Pr. Trifa). Tâlcul acestei povești din răsărit este ușor de aflat: prin credința sa neștrămutată și prin rugăciunea lui cea fierbinte un copil a făcut tată din o piatră.

Se spune, că și oamenii din zilele noastre trec printr'un mare pustiu cu vremuri grele, pline de suferințe și de tot felul de primejdii. Pelângă haosul economic și financiar, în care se sbat toate țările și popoarele, oamenii cumiți spun, că chiar și creștinii timpurilor de acum trec prin cumplite încercături și primejdii sufletești. Minteă oamenilor se mândrește cu tot mai multe descoperiri științifice, iar viața lor se face tot mai grea și mai nesuferită, destrămarea morală și obiceiurile păcătoase se întind ca o molimă, sinuciderile și omorurile au ajuns fapte zilnice, vaele și tânguirile celor lipsiți și nenorociți se ridică în vălvătae tot mai mare de pe întreg cuprinsul pământului.

Înțelepții se întreabă plini de groază, ca și odinioară apostolii: Unde ne vom duce? Apostolii în smerenia și simplitatea lor au găsit însă și răspunsul. Omenirea prea mândră și trufașă din zilele noastre deocamdată nu vrea să primească, că numai la Domnul este mântuirea și scaparea.

Sf. apostol Pavel se tânguia și-i făcea atenți pe cei de pe vremea lui, spunându-le,

că Satana umblă prin lume, ca un leu răcnind și căutând pe cine să înghită. Urletele lui fioroase se aud și astăzi, de către cei cari au urechi de auzit. Pentru alții, și îndeosebi pentru cei tineri, Satana și-a schimbat glasul în cântec de Sirenă ademenitoare. Acest glas le strigă pe toate cădrile. Tinerilor, bucurați-vă de viață. Muncă cât mai puțină, plăceri și distracții cât de multe! Și, ținând pas cu moda, Satana își descarcă otrăvurile prin cărțile rele și imorale, scrise uneori și de oameni, despre cari se învață la școală, prin revistele cu chipuri fără de rușine, și prin dansurile moderne, despre cari un mare scriitor englez spune, că au fost introduse la noi de rasele negre și de vagabonzii din America de sud.

In fața unor astfel de mari primejdii, nici biserica noastră strămoșească nu se mai putea prezenta numai cu armele folosite până acum. Conducătorii ei înțelepți și-au dat silința să pornească o luptă dărză împotriva relelor, cari amenință turma și au obligat pe preoți să-i strângă pe creștini în tot felul de societăți religioase, ca în cele mai potrivite cetăți de apărare și aici să-i învețe pe toți să lupte împotriva dușmanului comun, folosind armele bisericii creștine: postul, rugăciunea, cetirea cărților sfinte și obicinându-se la faptele dragostei față de aproapele.

La chemarea caldă și înțeleaptă a Preasfinției Sale Păr. nostru Episcop și tinerimea din cuprinsul eparhiei Arad a fost organizată în societatea religioasă a sf. Gheorghe, fiind îndemnată și învățată să lupte împotriva răului și-a păcatului cu aceeași căldură și energie, de care a dat dovadă sf. și M. M. Gheorghe.

Elevetele dela liceul nostru încă au fost organizate pe baza statutelor acestei societăți, dându-i un nume mai apropiat de firea femeii ș. a. Sf. Ecaterina. Sf. Ecaterina a fost și ea o fată frumoasă, nobilă și foarte înțeleaptă, dar a rămas pentru toate zilele vieții ei și cea mai bună și mai vrednică de imitat creștină.

Imi țin de o plăcută datorință să mulțumesc și din acest loc persoanelor, cari ne-au dat binevoitorul sprijin și concurs, atât la înființarea societății, cât și în activitatea ei. Mulțumesc Dnei Directoare a liceului Fl. Bucurescu, președinta de onoare a societății noastre, Dș. directoare a internatului T. Bogdan, membră de onoare a societății noastre, Dș. prof. de muzică Eug. Papp, vicepreșed. de onoare a societății și Păr. consilier Dr. Ciuhandu, membru de onoare al societății.

Și fiindcă societățile religioase desvoltă o muncă, cari se află la începuturile ei, cred,

că va fi de interes, dacă vom scoate la iveală câteva din problemele, cari ne-au preocupat. Din capul locului n'am folosit societatea numai pentru încercări de produse literare sau artistice. Atât era prea ușor și desigur și prea puțin. Cu sfatul Dș. direct. T. Bogdan am pornit societatea, dela înființarea ei, pe calea realizărilor practice, ținând cont, că inima cea caldă și simțitoare a femeii e mai dispusă spre ajutor și fapte de milostenie. In capela noastră am așezat, în fiecare Duminică și serbătoare, un coș al milnelor, în care elevele au adus daruri de alimente și îmbrăcăminte, pe cari apoi tot unele dintre ele le-au dus nenorocitelor dela azilul săracilor sau altor femei și văduve lipsite din oraș. Unele daruri mai potrivite au fost împărțite elevelor cari se aflau în lipsă. Mulțumirea și mângâierea celor ajutați vor rămânea neșterse în inima binefăcătoarelor. In alt tas din capela s'au adunat bani, pe cari i-am folosit și pentru trebuințele societății și pentru scopuri de binefacere.

Printr'o colectă făcută în zilele acestea tot între eleve, vom contribui la înmulțirea ajutoarelor pentru sinistrați, pe cari ajutoare, fără să ne lăudăm, putem spune că liceul nostru le-a dat într'o măsură mai însemnată decât orice altă școală din oraș. Suma de 500 lei colectată dela eleve s'a dat elevei de cl. II-a Imbroane D., a cărei familie a fost greu nenorocită de revărsarea Mureșului. Am pornit apoi lupta și împotriva cărților rele, îndemnând ca toate membrele societății să citească în anul acesta preafrumoasa și nobila carte: Coșulețul cu flori, rămânând ca fiecare elevă după cetire să-și semneze numele pe foile libere dela sfârșit. In fiecare an vom face să circule printre eleve, una sau mai multe cărți vestite, pentru influința lor binefăcătoare, pe cari apoi le vom păstra în biblioteca societății noastre.

Pentru această muncă binefăcătoare din viitor, cerem smeriți și astăzi ajutorul lui Dumnezeu, prin binecuvântarea Preasfinției Voastre. Vă sărutăm dreapta pentru distincția făcută societății prin participarea la această ședință festivă, asemenea mulțumesc și onoratei asistențe pentru încurajare, iar iubitelor mele eleve din cl. VII, îndeosebi președintei N. Ciuhandu și secretarei Romanescu Șt., le mulțumesc din inimă pentru toată munca depusă și le rog să păstreze în întreaga lor viață dragostea cea mai caldă sfintei noastre biserici ortodoxe, să se silească să-i fie cele mai devotate și mai harnice fice ale ei, înființând și luând

parte, pe tot locul unde se vor afla, la munca creștinească a societăților religioase.

Secretara societății, elevă de cl. VII, Romanescu Șt. declamă poezia Isus, de P. Cerna. Apoi președinta societății Indreica P. cl. VII își cetește bine pregătită conferința: Femea în biserica creștină. Eleva de cl. VII, Lazar I., cântă corect și frumos o priceasnă, după care urmează conferința elevei de cl. VII, Ciuhandu N., vicepreșed. societății. Analizează pe înțeles câteva din părerile mai însemnate cu privire la viața de apoi, punându-le în față învățătura cea mai bună a religiei creștine. O conferință succasă și bine studiată.

De încheiere corul elevelor ne delectează cu cântarea: „Fie mărit în veci“.

Preasfinția Sa, adânc mișcat, mulțumește lui Dumnezeu, că își vede realizat începutul idealului, pe care și l-a impus și pentru care a muncit din răspuțeri în tot cursul păstoririi de până acum ș. a. idealul încreștinării poporului românesc. Prin încreștinarea tineretului școlar se lucrează în adevăr în chipul cel mai fericit la încreștinarea vieții întregului popor. Laudă strădania depusă în scopul acesta de societatea Sf. Ecaterina și împărtășește binecuvântarea pentru munca roditoare din viitor.

Publicul pleacă deplin mulțumit de cele auzite și realizate, iar elevele sunt fericite, că munca lor a fost așa de măgulitor apreciată.

Cu Dumnezeu înainte !

Vizitația canonică

a P. Sf. Sale Părintelui Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa la Hodoni și Sân Andreiu.

Duminecă, în 5 Iunie a. c., P. Sf. Sa Păr. Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa a vizitat parohiile din protopresbiteratul Vinga: Hodoni și Sân Andreiu, lăsând urme neșterse în sufletele celor ce au participat la această înălțătoare manifestație religioasă.

Prea Sf. Sa a plecat cu mașina dela reședința episcopoească din Arad dimineața la orele 7, fiind însoțit de P. C. Sa Păr. Consilier eparhial Mihaiu Păcățianu, P. C. Sa Păr. Profesor dela Academia teologică Dr. Nicolae Popovici. dl. Consilier cultural al Municipiului Arad Constantin Popa și C. Sa Păr. Diacon al Catedralei Mihaiu Măcinic. La Vinga se mai atașează și P. C. Sa Păr. Protopop Sava Tr. Seculin, dl. Primpretor Pavel Manta și dl. medic veterinar Dr. Ioan Bogdan. La hotarul comunei Hodoni P. Sf. Sa sosește la orele 9. Aici au ieșit întru întâmpi-

narea P. Sf. Sale un grup de călăreți, îmbrăcați în frumoase costume naționale românești, iar la intrarea în comună P. Sf. Sa este primit de un mare număr de popor, în frunte cu primarul comunei Petru Cuma și Ioan Magher, președintele Comitetului bisericesc rom. cat din loc. Prea Sf. Sa la loc într'o trăsură trasă de patru cai și intrarea în comună se face între uralele de bucurie ale poporului, între sunete de clopote și de treascuri. La mijlocul comunei trecem printr'un măreț arc de triumf, împodobit cu verdeață, steaguri tricolore și cu inscripția „Bine ați venit“. P. Sf. Sa, împreună cu suita, descinde la casa parohială, locuința parohului local P. C. Sa Păr. Pavel Tismonariu, de unde este condus apoi cu procesiune solemnă la sf. biserică. În ușa sf. biserici P. Sf. Sa este întâmpinat de P. C. Preoți Nicolae Crășmariu și Pavel Tismonariu. Apoi se începe sf. liturghie solemnă, oficiată de P. Sf. Sa, asistat de următorii P. C. Preoți: Consilierul eparhial Mihai Păcățianu, protopopul Sava Tr. Seculin, profesorul Dr. Nicolae Popovici, parohii Nicolae Crășmariu, Nicolae Vulpe, Valeriu Ionescu, Ioan Șaru și diaconii Mihaiu Măcinic și Alexandru Siniteanu. Asistă la sf. liturghie, afară de numeros popor, încă și intelectuali: Pavel Manta, primpretorul plasei Vinga, Dr. Ioan Bogdan medic veterinar, Dr. Nicolae Table avocat și deputat în Adunarea eparhială, Gheorghe Cioca învățător din loc, Francisc Dipporg învățător din Satchinez, Andrei Vingron notar din loc și o frumoasă cunună de doamne și domnișoare.

În cursul sf. liturghii P. Sf. Sa a hirotonit pe Alexandru Siniteanu întru presviter duhovnic pentru parohia Sălciva, iar pe candidatul de preot Gheorghe Crișovan întru diacon. A făcut o impresie foarte bună asupra celor ce au asistat la sf. liturghie, împrejurarea că dl. consilier al municipiului Arad Const. Popa a cântat irmosul, iar dl. Dr. Nicolae Table, avocat și deputat în Adunarea eparhială, a cântat priceasna.

La priceasnă parohul locului Pavel Tismonariu face un raport despre situația morală-religioasă și materială a parohiei Hodoni, din care extragem următoarele: Parohia datează dela întemeierea comunei din a. 1785. Biserica a fost construită la a. 1812—1814 și renovată radical la 1913/14. Patronii de pe vremuri ai parohiei au fost membrii familiei Manasi, se origină din Sibiu. Până la 1864 parohia avea 2 preoți, de atunci începând numai unul. Până la a. 1855 comuna era locuită numai de români ortodocși, iar de atunci au început să imigreze și nemți. Astăzi comuna are 1250 suflete, din care aproximativ numai jumătate sunt români ortodocși. Poporul este diligent, dar și aici s'a răspândit între femei păcatul de a nu avea copii. Concubinajul nu e prea cunoscut. Parohia are o casă națională, care a costat 1.800.000 Lei. Poporul ține mult la credința strămoșească, dar cercetarea sf. bi-

sericii lasă de dorit. Sectarii nu au teren. Numără numai două suflete.

După raportul preotului, P. Sf. Sa ține una dintre impresionantele sale predici cu subiectul: păcatul în general, și în special păcatele specifice bănățene. Predica P. Sf. Sale a fost ascultată cu atenție deosebită și a făcut o impresie profundă asupra numeroasei asistențe.

La împărțirea sf. anafore s'au distribuit broșuri din biblioteca Creștinului ortodox.

După terminarea sf. liturghii P. Sf. Sa este condus din nou la casa parohială. P. Sf. Sa face apoi câteva vizite la fruntași din comună și apoi Dna preoteasă a servit o masă gustoasă oaspeților distinși.

Din prilejul acesta P. Sf. Sa, ținând seama de activitatea pastorală rodnică în frumoase realizări a preotului Pavel Tismonariu, a binevoit să-l distingă cu brâu roșu, ceea ce a produs o vie satisfacție și a protentat bucuria poporului din Hodoni.

La orele 5 $\frac{1}{2}$ p. m. P. Sf. Sa pleacă, împreună cu sulta sa, din parohia Hodoni, în sunetele clopotelor, fiind însoțit de călăreți până la hotarul comunei.

La orele 6 p. m. sosim la hotarul comunei Sân Andrei, unde deasemenea așteaptă un grup de călăreți îmbrăcați în costume naționale, iar la intrarea în comună P. Sf. Sa este bineventat de un număr frumos de popor, în frunte cu dl notar Damaschin Colai și dl primar Iosif Iancher. Și aici are de triumf, treascuri, sunete de clopote și urale de bucurie. În ușa sf. bisericii P. Sf. Sa este întâmpinat de C. Sa Păr. Pavel Jurma, parohul locului. Se officiază apoi de către P. Sf. Sa, asistat de preoții din suită și de preotul locului, un scurt serviciu divin. Dintre cei prezenți la serviciul divin menționăm pe dl primpretor Dr. Ioan Stupariu din Timișoara, dl Ioan Lucaș funcționar la Prefectura Județului Timiș-Torontal, dl notar local Damaschin Colai, dl primar Iosif Iancher, dl subnotar Nicolae Etchert, dl Iulian Oprea și un număr mare de popor.

La sfârșitul serviciului divin parohul locului C. Sa Păr. Pavel Jurma expune pe scurt istoria parohiei, din care menționăm că această comună datează din timpuri vechi. Pentru prima dată se amintește la a. 1333, ca o localitate pur românească. Regele Sigismund a dăruit-o voevodului sârb Gheorghe Brancovici. Mai târziu devine sediul administrației bunurilor erariale, de când apoi imigrează în comună și mulți străini, mai ales nemți. Din românii emigrați de aici s'a întemeiat comuna Hodoni. Numărul poporului român e în descreștere. Înainte cu o sută de ani românii erau în număr de 488 suflete, pe când azi sunt abia 420, față de 2000 suflete ale populației întregi. Poporul își păstrează credința, dar nici aici biserica nu este prea cercetată, decât numai la sărbătorile mari. Sectarii nu sunt, dar și aici s'au încuibat păcatele moderne: avorturile și divorțurile. În jumătatea ultimă de an

abla s'a născut și botezat un singur copil. Parohia a început să-și clădească și o casă culturală, care e pusă sub acoperiș.

După darea de seamă a parohului, P. Sf. Sa ține și aici o predică înălțătoare, cu subiectul: grija de suflet trebuie să premerge grijilor de ordin lumesc. Părinții sunt responsabili de creșterea tinerimii și de sufletele copiilor. Fără o tinerime educată în spiritul Sf. noastre Biserici, neamul nostru nu va putea să-și realizeze misiunea sa înaltă în lume. Cuvintele supremului păstor sufletesc cad ca o rouă binefăcătoare și înviorătoare asupra poporului adunat în Biserică.

După terminarea predicii P. Sf. Sa este condus la locuința parohului, unde se servește o gustare și apoi P. Sf. Sa, împreună cu sulta, la orele 8 p. m. pleacă, între uralele poporului și sunete de clopote, spre reședința sa din Arad, unde sosește la orele 10 seara.



Sfințirea paraclisului dela izvorul „Sf Gheorghe“, fost „Feredeu.“

Cu ajutorul lui Dumnezeu, după mari greutate și osteneți, sosit-a și marea zi de praznic, zi de biruință și de mângăere. Praznicul Înălțării Domnului va fi zi de pomenire și de prăznuire pentru acest sfânt lăcaș, pentru că la acest mare praznic a binevoit Dumnezeu să fie sfințit și închinat Domnului paraclisul dela izvorul Sf. Gheorghe, ce se află în regiunile muntoase ale Șiriei. Precum a fost pentru sfinții și Dumnezeieștii Apostoli zi de bucurie și mângăere înălțarea Domnului de pe pământ la cer, tot așa zi de bucurie și mângăere a fost pentru smerenia mea ca întemeietor al acestui sf. lăcaș și pentru frații „Ostași ai Domnului“ ca sprijinitori și colaboratori zeloși la edificarea lui, când văzurăm cu ochii noștri realizat acest ideal.

Actul sfințirii a fost săvârșit de P. Sf. Sa Păr. Episcop Dr. Grigorie Comșa, asistat de I. P. C. Arhim. și Egumen Policarp, P. Cucernicii protopresbiteri consilierii Mihail Păcățean și Dr. Gh. Ciuhandu, ppresb. penz. Mihail Lucaș, C. preoți Aurel Adamovici adm. și alesul ppresb. al tractului Șiria, Nicolae Băru prof. în Arad, Iustin Mureșan din Târnova, Ioan Terebenț din Covăsiș, I. Macișiu din Seleuș și diaconii Mihail Măcinic din Arad și Gheorghe Crișovan din Radna. Prea Sf. Sa Păr. Episcop sosește în Covăsiș la ora 7 dimineața, însoțit de Păr. Arhim. Policarp, Păr. cons. Mihail Păcățean și Constantiu Popa, iar cu tramvaiul sosește Păr. Cons. Dr. Gheorghe Ciuhandu și Dl. E. Găvănescu prof. la liceul Moise Nicoară din Arad. Înălții oaspeți urcă trăsurile și pe o zi frumoasă de primăvară urcau poalele muntelui prin potecuțe și printre aleele de arbori înverziți și cu muguri proaspeți,

însoții de miresele florilor de primăvară. Ajunși la Sf. Paraclis, Prea Sf. Sa este întâmpinat cu procesiune de către frații „Oastei Domnului“, conduși de Păr. Nicolae Băru preot și diaconul Mihai Măciuc.

La ora 10 se începe sfânta liturghie, pontificând Prea Sf. Păr. Episcop, asistat de înaltul cler și de cucernicii preoți numiți mai sus. În decursul sf. liturghii a fost hirotonit întru preot diaconul Gh. Crișovan. Tot în decursul sf. liturghii sosește și Păr. C. Turicu. Hirotonia aceasta a lăsat adâncă impresie asupra creștinilor și a fraților „Ostași“, când văzură și auziră făgăduința înaintea lui Dumnezeu, sarcina și angajamentul luat asupra sa, ca preot și vestitor al Evangheliei Domnului.

Răspunsurile sf. liturghii au fost cântate de cântăreții din Covăsinț în mod foarte frumos, conduși fiind de cantorii Gheorghe Balta, Traian Șerban, Vasile Manga, Ioan Holocan și alții, cari dăduseră dovadă, că vechea cântare bisericească, înrădăcinată în sufletul creștinilor și executată cu însuflețire, nu va putea fi întrecută nici odată de o cântare polifonică slab interpretată. Heruvicul a fost cântat frumos de cantorul Gh. Balta, iar Irmosul Înălțării Domnului de T. Șerban. La priceasnă P. adm. și ales ppresb. A. Adamovici salută pe P. S. Sa în numele tractului și mulțamește pentru osteneală și mângăierea procurată creștinilor și fraților „Ostași“. Ia apoi cuvântul Păr. Nicolae Băru, care, emoționat până la lacrimi, face istoricul, urzirea, scopul și înprejurările între cari s'a ridicat acest sfânt lăcaș. Arată mijloacele și ajutoarele primite, din care dăruiri s'a ridicat. Amintește, că acest rezultat l-a obținut ajutat de frații „Oastei Domnului“ din Covăsinț și județ, iar dintre acești frați, partea leului au avut-o frații loța Barna, Mihai Fărcaș, Teodor Pribec, Vasile Manga, Petru Bușa, Todor Șerban, Vasile Bogariu, și Gheorghe Roșu, ajutați de toți frații ostași, membrii în Comitetul de organizare, sub președinția I. P. C. Sale Păr. Arhim. Polcarp și a v. preș. A. Adamovici și N. Băru. În sfârșit mulțamește P. S. Sale pentru osteneala adusă și pentru bucuria și mângăierea adusă azi, fraților din „Oastea Domnului“. Apoi Prea Sfinția Sa Păr. Episcop a rostit o predică plină de exemple instructive, îndemnuri și sfaturi părintești la adresa fraților „Ostași“ și creștini. Aceasta cuvântare, rostită în acest loc, de un Arhiereu în fața imensei mulțimi de creștini, a săpat urme neșterse în sufletul ascultătorilor.

La acest mare praznic s'au adunat creștini din foarte multe comune din județ, deși timpul fiind scurt nu s'a putut anunța la timp acest mare act al sfințirii. Mulțumesc P. S. Sale Păr. Episcop pentru bucuria și mângăierea prilejuită nouă, precum și părinților Morușca, Păcățean, Ciuhandu și fraților preoți, cari au contribuit la înălțarea acestui praznic.

Mulțumesc fraților „Ostași“ și tuturor creștini-

lor, cari au jertfit bani și ajutoare materiale, precum și celor ce au contribuit la muncă cu brațele și rog pe Dumnezeu să le răsplătească însutit.

Inchei aceasta dare de seamă mulțumind lui Dumnezeu că m'a ajutat și m'a învrednicit să văd acest sfânt lăcaș terminat și sfințit și să văd dorința mea din copilărie, realizată.

Tot cu acest prilej anunț pe toți creștinii, doritori de mângăere sufletească, că de acum începând și până la începutul iernii eu voi fi în toate Duminecile și sărbătorile la acest sf. lăcaș, săvârșind sfintele slujbe.

Preot Nicolae Băru
profesor.

Preotul și societatea de azi.

De Grigorie Episcopul Aradului.

VIII.

Religia este și pentru intelectuali.

—Indatoririle ce decurg pentru preoți din acest adevăr—

Intr'o zi un filosof necredincios, auzind pe o fetiță rostind cu adâncă sfială numele lui Dumnezeu, o întrebă: «Oare să fie Dumnezeu mare?» Fetița îi răspunse: «Dumnezeu este așa de mare că cerul nu-l poate cuprinde; totuși El este așa de mic, că se sălășluiește în inima mea dacă sunt cuminte».

Acest fapt ne duce cu mintea fără să vrem la cuvintele profetului Isaia (57.15): «Acestea zice Cel prea înalt. Cel ce locuiește întru cele de sus, în veac și sfânt e numele lui: Eu locuiesc întru înălțime și întru sfinți, precum și întru cei smeriți și dosădiți, spre a întări pre cei smeriți cu duhul și a însufleși pe cei cu inima înfrântă».

* * *

Această pildă este edificatoare pentru ceice cred că religia este bună numai pentru oameni simpli, dar îndată ce cineva a ajuns la știință, la cultură, nu ar mai avea nevoie de religie. Dar scopul științei și al culturii nu poate fi altul decât ca oamenii să aibă aceleași gânduri curate, aceeași cugetare, același suflet. Dar și învățătura creștină cere, prin graiul Sfântului Pavel: «Aceeș să cugetați, un suflet fiind» (Filip. 2, 2).

Învățătura creștină are în vedere să facă pe om cel mai luminat. Iisus, când zice: «De te zmințește pe tine mâna ta, taie-o pe ea» (Marcu 9, 43), sau când dă alte povețe, are în

vedere pe tot omul, fie învățat, fie neînvațat; când trimite pe apostoli, îi trimite la toate neamurile, fără deosebire de stare socială. Când Sf. Pavel dă sfaturi pentru părinți, copii, slugi, are în vedere că între ei sunt unii mai mult, alții mai puțin luminați etc.

De aici se desprinde pentru preoți o îndatorire mare. Ei trebuie să fie în stare a arăta și omului celui mai cult că religia este pentru toți oamenii.

Iată ce trebuie un preot să spună lumii de azi:

Nu vedem nimic nou în aserțiunea unor oameni, prefinși luminați, oricât ar fi de vehemenți sau disprețuitori, că religia este bună numai pentru popor, deci numai pentru lumea fără știință și năcăjită.

Mentalitatea vulgară nu reflectează cu lunile și cu anii asupra faptelor proprii și fatalmente îndeamnă pe unii oameni să creadă, că se pot pune la bătaie cu concepția de viață profundă și curată, pe care o profesează Domnul nostru Iisus Hristos.

Cadrul acestei lucrări nu ne permite să înșirăm aici chiar toate argumentele, cari ne stau la dispoziție, ca să arătăm că religia nu numai că nu ar fi bună de altceva decât să conformeze masele neștiitoare, ci din contră—cum mărturisește unul din cei mai mari preoți și oameni de știință ai lumii, Goethe,—ea cuprinde ceea-ce are mai bun și mai superior omenirea.

Contrarii religiei, de obicei, când o desprețuesc, pornesc dela aserțiunea că știința ar fi un antipod al credinței. Dar să admitem atotputernicia științei, să ne punem întrebarea: oricâtă știință ar fi înmagazinată în creierul unui om, este dânsa întreg omul?

Omul de știință nu-și are și el viața lui de sentiment și voință? Omul de știință nu e capabil și el de ură și de iubire, ca și cel mai simplu om? Care ar fi faptul care ar deosebi pe omul de știință de cel mai din urmă salahor, când el suferă de vre-o boală trupească, ori ar fi lovit cu dispreț și nerecunoștință din partea semenilor săi?!

O femeie distinsă spune: că reginele și spălătoresele plâng la fel când simt o durere. Nu cred că ar fi în stare să spună cel mai antireligios om din lume, oricât ar fi de învățat ori puternic, că el nu se simte om, ci este ca o statuă rece, pe care nu-l ating relațiile sufletești cu alți oameni.

Voltaire spunea, că dacă în piața cea mai umblată a Parisului s'ar întâmpla o minune pe care ar vedea-o 2000 de oameni, el nu ar crede celor 4000 de ochi, ci celor doi ai săi.

Și cum s'a frânt acest om pe patul de moarte, cum a fost de mic și cât de mult a dorit biserică, credința și preoția!

Bakunin, celebrul cap al anarhiștilor, care pentru ajungerea scopului admitea moartea, a trăit o viață de căne, o viață sfâșiată, invidiată, intrigată și înșelată. Ce ironie! să pretinzi că tu posezi cheia de a fericii lumea și apoi să mori tu și să trăiești ca cel mai nefericit!

Ce frumos, ce dovadă de înaltă cultură arată acei muritori cari recunosc că nu sunt nici mai mult, nici mai puțin decât niște oameni, cari vrând-nevrând, trebuie să-și poarte crucea vieții, jumătate poate lacrimi și suferințe.

Cine ar trebui să recunoască acest fapt decât chiar intelectualii, deci oameni cari, în urma culturii lor, pot să reflecteze și asupra faptelor lor și asupra faptelor altora!

Noi suntem de modesta, dar sigura părere, că chiar intelectualii au mai mare lipsă de religie, decât chiar poporul.

Poporul, poate, trăiește o viață mai mult inconștientă și nu simte zilnic nepotrivirea pe care o simte intelectualul între aceea ce dorește și între aceea ce poate.

Să luăm un singur fapt, dintre multele fapte ale vieții intelectualului nostru. Intelectualul vede clar că omul este o ființă socială și că are lipsă să trăiască în societate. În atingere cu alți oameni, i-se lămuresc ideile, i-se rafinează sentimentele și i-se oțelește voința. Lipsa societății îl face și pe cel mai distins intelectual unilateral, ursuz și nenorocit.

Priviți pe acest intelectual, când este păgubit, lovit sau disprețuit de acel semen al său pe care îl numea prieten bun. O ascuțită durere sufletească îi străbate toată ființa și se simte bolnav. Omul din popor însă va trece la ordinea zilei mai ușor peste incidente de felul acesta și nu va simți nici-o durere sufletească.

Un om intelectual poate să fie lipsit de virtuți. Poate fi cineva artist, literat, savant, dar în privința cinstei, a dreptății și a îndeplinirii datoriei, poate fi mai pre jos ca un om de rând.

Către omul învățat poți avea mare cinste, dar dacă el nu are suflet înălțat, cugetări curate, cinste, simț de dreptate, atunci stima scade.

Când Walter Scott a auzit pe un prieten al său spunând că talentul științific este cel mai de preț, marele scriitor a răspuns:

Doamne, cât de săracă ar fi lumea, dacă ar fi adevărată această părere. În viața mea am citit destule cărți și am vorbit cu mai mulți bărbați eminenți și cu talent strălucit, dar să mă crezi, că de pe buzele multor bărbați și femei fără avere și neciopliți am auzit desprinzându-se sentimente mai nobile, când sub po-

vara nevoilor, și durerii au luptat cu o nobilă resignare, sau când și-au împărtășit simțemintele lor simple despre prietenii și rudeniile lor. (Lokhardt. Viața lui Scott).

Mila, iubirea, credincioșia, onestitatea și celelalte virtuți, nu sunt elemente în care trăiește așa de intensiv numai poporul neștiutor ci chiar intelectualul care trebuie să admită că nu te poți referi la virtuți, ca bunăoară dreptatea și omenia, dacă ele nu sunt ceva statornic, ceva vecinic.

Poporul nu vede, dar cu atât mai vârtos trebuie să vadă intelectualul, că virtuțile sunt ceva fundamental, ceva cardinal în viață, fiindcă altcum toată viața se năruie ca și o casă frumoasă, care atunci se năruie, când e gata, fiindcă fundamentul e rău.

Dar virtuțile cardinale, vecinice, nu pot exista fără temelia religiei. Aceasta ne convinge că virtuțile sunt cardinale și vecinice, fiindcă ele emană dela un Dumnezeu vecinic.

Nici nu putem aminti, ca contra-argument serios, afirmarea, că spiritul omenesc poate să fie izvorul ultim al virtuților fără de care nu putem trăi, fiindcă, dintre doi oameni cari ajung pe o scândură în mijlocul mării înfuriate, fiecare caută fără milă să măture pe celălalt și să rămâie singur. În fața egoismului omenesc, tot bagajul de raționamente omenești nu este mai mult decât un sac cu pene în fața vântului.

Ca suprem argument pentru teza noastră, invocăm numai cinstea de om, care trebuie să recunoaștem că trebuie să se plece ca un copil în fața învățaturii Domnului nostru Iisus Hristos.

Oh, omule — oricine ai fi, — gândește-te ce argument ai putea tu să invoci în fața oamenilor, spre a primi ajutorul lor, când vei fi bătrân, sărac și bolnav: Cei mai de aproape ai tăi vor fi surzi și muți... fără de tine și acei străini, cari nu te-au văzut niciodată în viața lor, te vor adăpa și sătura, fiindcă și-au închinat viața aceluia, care a spus porunca cea mai mare „Să vă iubiți unii pe alții“.

Toată legislația noastră ar putea-o înlocui în orice moment pilda strălucită a samarineanului milostiv. Pe acei oameni, cari cred că elementul miraculos i-ar putea opri să fie religioși, îi întrebăm dar ce nu este miraculos în lumea aceasta, începând dela stropul de apă până la soare?!

Newton, cel mai mare om de știință, își scotea pălăria oridecâteori pomenea numele lui Dumnezeu. Și tu, iubite cetitorule, de ai fi cel mai distins intelectual, să nu te sfiești să nu faci lucrul acesta, fiindcă mari și minunate sunt lucrurile lui Dumnezeu și toate într-o înțelepciune le-a făcut.

Repet că această scurtă expunere, făcută

în raport cu întinderea lucrării mele, am bazat-o în primul rând pe privirea introspectivă a fiecărui cetitor. «Veniți toți cei osteniți și oboseți la mine», cu drept cuvânt ni-se adresează tuturora, fără excepție, fie că suntem din popor, fie că suntem intelectuali.

Știința poate ne face îndoelnici, dar inima noastră simte trebuința apropierii de Domnul și Dumnezeul nostru în toate clipele vieții.

Știu că mulți intelectuali trec indiferenți pe lângă cartea cărților, care este Scriptura, nu fiindcă ar urî-o ori ar disprețui-o, ci din simplul motiv că nu se sinchiesc de conținutul ei. Și Scriptura este cartea fiecărui om din lume. Ce admirabil și ce bun e conținutul ei!

Nu există vârstă, nici ocupație, nici grad de cultură, nici durere, nici înălțare, nici depresiune sufletească, care să nu-și găsească alinare în această carte. Dânsa răspunde la toate întrebările, la toate îndoielile, la toate zăcolirile noastre, dela leagăn până la mormânt. Aceasta trebuie un preot să spună lumii de azi.

Mărturisesc că nu scriu aceste șire pentru supra-oameni, ci sunt convins că, atunci când mă adresez chiar intelectualilor să îndrăgească Scriptura, biserica și credința, nu voi fi rușinat.

Credința aceasta, că intelectualii români numai pe baza Scripturilor sfinte se vor înălța pe scara fericirii și a creației, este un stâlp de reazim al vieții mele, fiindcă nu s'a născut încă acel om care să dovedească, că lumina și căldura nu sunt factori esențiali în viață, iar din Scripturi radiază chiar lumina și iubirea atât de necesare vieții intelectuale.

Am emoție adâncă, când, în vizitațiunile mele pe sate, văd cum țaranul nostru simplu, din care am răsărit noi, intelectualii lui, se închină în fața evangheliei strămoșești și simt că nu-i departe vremea când toți intelectualii noștri vor cădea în fața ei cu evlavie, nu din o poruncă bisericască, ci din un adânc imbold al sufletului care a găsit calea adevărată.

Veniți, iubiți intelectuali, la credință, ca sutele de boboci frumoși ai sufletelor voastre, pe cari îi distruge viața vulgară, să se deschidă și să devină flori frumoase!!!

Și acum de încheere, încă un cuvânt: fiind religia necesară și pentru intelectuali, să ne dăm toată silința a fi la înălțimea cerută. *Intelectualii au tot dreptul să fie pretențioși față de preoți. Și să ne bucurăm că avem cu noi pe toți intelectualii. Iar dacă unii îndrăznesc să ni-o spună că se așteaptă la mai mult dela noi, să ne bucurăm și să ne punem pe lucru. Preoții să se înarmeze cu armele științei pro-*

fane și să fie la curent cu modul de a combate disecțiile nesănătoase ale filozofiei contemporane. Preotul trebuie să fie un diamant, ale cărei scânteieri trebuie să strălucească de toate părțile.

Să aprindem darul care este întru noi. Atunci atacurile nefavorabile vor cădea ca pleava în aier, în timpul verii, și noi vom birui. Numai așa vom birui!

(Fine)

Ședința a III-a

ținută la 30 Maiu 1932, orele 10 a. m.

Președinte: P. Sf. Sa Episcopul *Dr. Grigorie Gh. Comșa*, secretar *Dr. Tiberiu Șevici*.

P. Sf. Sa Episcopul Grigorie deschide ședința la orele 10 a. m.

25. Se citește sumarul ședinței a II-a și se verifică.

26. Dl deputat Dr. Ioan Alămoreanu își prezintă credențitionalul.

Se predă comisiunii de validare.

27. Petrovici Gheorghe anunță printr'o telegramă că renunță la mandatul său de deputat al Adunării eparhiale.

Se ia act.

28. Se prezintă cererea de concediu a deputatului Dr. P. Obădeanu pentru restul sesiunii Adunării eparhiale.

Concediul cerut se acordă.

29. Raportorul comisiei organizatoare Dr. C. Balta referență asupra raportului general al Consiliului eparhial plenar pe anul 1931 Nr. 3210/1932 și propune, iar

Adunarea eparhială hotărăște: raportul, fiind tipărit și distribuit deputaților, se consideră citit și în general se ia la cunoștință, tipărindu-se între anexele actelor și debaterilor Adunării eparhiale (Anexa B).

30. Cu privire la punctul 1 al aceluiași raport, același raportor propune, iar

Adunarea eparhială ia cu durere act despre decesul celor 3 distinși foști membri ai săi: Dr. Aurel Cosma, fost deputat mirean de Timișoara, Cornel Lazar fost protopresbiter în Hălmașu și Gherasim Sârbu fost protopresbiter în Belluț și în semn de doliu se exprimă condoleanțele prin ridicare.

31. La punctul 6, aliniat 2, din același raport, același raportor propune, iar

Adunarea eparhială hotărăște: se repetă

hotărârea Adunării eparhiale din anul trecut dela punctul 44 al Actelor și Debaterilor, prin care s'a decis să fie aplicat un referent ajutător la secția economică.

32. La punctul 8 din același raport, același raportor propune, iar Adunarea eparhială hotărăște:

Se ia la cunoștință, cu adaosul că Adunarea eparhială roagă pe P. Sf. Sa, în calitate de membru în Consiliul de administrație al Cassel generale de pensii, și pe Dl Dr. T. Botiș, în calitate sa de Rector al Academiei teologice și ca senator, să intervină la locurile competente pentru ca să aducă chestiunea la bun sfârșit.

33. La punctul 10 din același raport, același raportor propune, iar Adunarea eparhială

ia la cunoștință hotărârea Consiliului eparhial, cu interpretarea că Dl Vasile Goldiș se menține în postul său de secretar, în sensul celor două hotărâri aduse de Consiliul eparhial plenar la 17 Decembrie 1931 și 28 Aprilie a. c.

34. La punctul 14, aliniat a) din același raport, același raportor propune, iar adunarea eparhială hotărăște:

în conformitate cu art. 131 lit. o, p, și r, din Statutul pentru organizarea Bisericii și cu art. 190 lit. a. din noul Regulament pentru alegerea și constituirea corporațiilor bisericesti, se vor alege drept reprezentanți ai eparhiei în Congresul Național Bisericesc 2 membrii din cler și 4 mireni, ordinari, iar cu titlul de supleanți 1 membru din cler și 2 membrii mireni.

35. La aliniatul a) din punctul 14 al aceluiași raport, același raportor propune, iar Adunarea eparhială hotărăște:

se vor alege câte 5 consilleri onorifici și câte 3 supleanți pentru cele 3 secții ale Consiliului eparhial, și anume la secția culturală și economică dintre cei 5 membrii câte unul va fi ales din cler și celalaltii 4 din mireni, iar dintre cei 3 supleanți câte unul se va alege din cler și celalaltii doi mireni. Consillerii referenți actuali sunt stabili.

36. Punctele 2, 3, 4, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 14 c, 14 d, și 15 din același raport

Adunarea eparhială le ia la cunoștință.

37. În nex cu același raport general, comisia organizatoare mai referență și asupra rapoartelor speciale de sub Nr. 964/1932 și 965/1932 referitoare la alegerea membrilor din Consistoriile spirituale, eparhial și mitropolitan, iar Adunarea eparhială

le consideră rezolvate prin concluzele de sub N-rul precedent.

P. Sf. Sa mulțumește părintelui revizor

eparhial Ioan Georgia pentru munca depusă în calitate de referent al Consiliului eparhial plenar.

38. Se pune la ordinea zilei alegerea delegaților în Congresul Național Bisericesc, alegerea consilierilor onorifici și supleanți în cele 3 secții ale Consiliului eparhial și cel mitropolitan, precum și alegerea membrilor în Consistorul spiritual eparhial ordinari și supleanți pe noul period de 6 ani, adică pe anii 1932—1937. În comisiunea de scrutinu se aleg Dr. Aurel Cioban și Dr. D. Chiroiu. După aceasta ședința se suspende pe 10 minute pentruca deputații să poată face combinațiunile necesare pentru alegere.

După redeschiderea ședinței se începe votarea secretă prin buletine de votare, depunându-și votul în urna destinată pentru acest scop următorii deputați: 1. Dr. Ioan Alămoareanu, 2. Andru Gherasim, 3. Ardelean Teodor, 4. Dr. Coriolan Balta, 5. Dr. Coriolan Băran, 6. Dr. Eugen Beleş, 7. Dr. Teodor Botiș, 8. Dr. Dimitrie Chiroiu, 9. Dr. Aurel Cioban, 10. Dr. Pompiliu Cioban, 11. Dr. Ștefan Cioroianu, 12. Dr. Gheorghe Ciuhandu, 13. Dr. Aurel Cosma, 14. Mihailu Cosma, 15. Dr. Romul Cotoiu, 16. Ascaniu Crișan, 17. Pavel Dârlea, 18. Dorca Savu, 19. Dr. Ioan Drincu, 20. Ioan Georgia, 21. Dr. Lucian Gheorghevici, 22. Procopiu Givulescu, 23. Iosif Goanță, 24. Dr. Alexandru Horga, 25. Dr. Adam Iancu, 26. Gheorghe Ioanovici, 27. Constantin Lazar, 28. Ștefan R. Lungu, 29. Traian Măgier, 30. Fabriciu Manuilă, 31. Dr. Iustin Marșieu, 32. Petru Marșieu, 33. Ștefan Mateescu, 34. Dr. Vasile Mircu, 35. Policarp Morușca, 36. Dimitrie Muscan, 37. Mihailu Păcățian, 38. Dr. Petrila Petica, 39. Ioan Piso, 40. Dr. Nicolae Popoviciu, 41. Iuliu Putici, 42. Remus Rafiroiu, 43. Petru Sârbu, 44. Axente Secula, 45. Sava Tr. Seculin, 46. Dr. Tiberiu Sevici, 47. Dr. Pavel Siartău, 48. Dr. Nicolae Table, 49. Dr. Patrichie Țiucra, 50. Ioan Trifu, 51. Benedict Ungureanu, 52. Dr. Ioan Ursu, 53. Traian Vățian, 54. Dr. Emil Veliciu.

După votare se numără buletinele de vot și se constată că s'au dat 54 voturi, cari corespund cu numărul votanților și după cetirea buletinelor se constată că următorii au primit majoritatea absolută a voturilor, adică cel puțin 28 sau mai multe voturi.

1. Delegați în Congresul Național Bisericesc, București.

Din cler: 1. Mihailu Păcățian 54 voturi
2. Dr. Ștefan Cioroianu 54 "

Mireni 1. Vasile Goldiș 53 voturi
2. Antoniu Mocioni 48 "
3. Dr. Iustin Marșieu 52 "
4. Dr. Lucian Gheorghevici 53 "

Au mai primit Dr. R. Cotoiu 2 voturi, Dr. D. Chiroiu 3 voturi, Dr. I. Ursu 4 voturi și Dr. Gheorghe Ciuhandu un vot.

Supleanți: 1. Traian Cibian, cleric 50 voturi
Mireni: 1. Ioan Piso 53 "
2. Dr. Coriolan Băran 53 "

Au mai primit I. Trifu din cler 4 voturi.

II. Consiliul Eparhial.

a) La Secția bisericească:

Consillieri onorifici:

1. Policarp Morușca, 54 voturi
2. Dr. Teodor Botiș 54 "
3. Traian Vățian 54 "
4. Procopiu Givulescu 54 "
5. Fabriciu Manuilă 54 "

Consillieri supleanți:

6. Dr. Iustin Suciu 54 "
7. Dr. Patrichie Țiucra 54 "
8. Traian Cibian 53 "

A mai primit I. Trifu un vot.

b) La Secția Culturală.

Consillieri onorifici:

1. Dr. Ștefan Cioroianu 54 voturi
2. Vasile Goldiș 54 "
3. Dr. Iustin Marșieu 54 "
4. Ascaniu Crișan 54 "
5. Dr. Eugen Beleş 53 "

A mai primit Traian Măgier un vot.

Consillieri supleanți:

6. Caius Turic 54 voturi
7. Iosif Moldovan 54 "
8. Vintilă Popescu 54 "

c) La secția economică.

Consillieri onorifici:

1. Simion Stana 54 voturi
2. Dr. Mihailu Mărcuș 54 "
3. Dr. Cornel Iancu 51 "
4. Dr. Aurel Cioban 53 "
5. Dr. Emil Veliciu 52 "

Au mai primit Dr. A. Bogdan un vot, Dr. A. Iancu 3 voturi, Traian Măgier un vot, Pavel Dârlea un vot, Ștefan Mateescu un vot.

Consillieri supleanți:

6. Sava Tr. Seculin 54 voturi
7. Dr. Ioan Drincu 53 "
8. Dr. Pavel Obădean 54 "

III Consistorul Spiritual Eparhial.

Ordinari: Dr. Nicolae Popovici 54 voturi, Meletie Șora 54 voturi, Iosif Pascu 53 voturi.

A mai primit Ioan Stana un vot.
Supleanți: Ioan Stana 53 voturi, Dr. Simeon
Șiclovan 54 voturi.

A mai primit Iosif Pascu un vot.

IV. Delegați în Consistorul Spiritual Mitropolitan.

Ordinar: Ioan Popescu 54 voturi.

Suplent: Ioan Popovici 54 „

Avându-se în vedere acest rezultat, prezidiul declară aleși delegați în Congresul național Bisericesc pe Mihaiu Păcățian, Dr. Ștefan Cloroian, Vasile Goldiș, Antoniu Mocloni, Dr. Iustin Marșieu, Dr. Lucian Gheorghevici, ordinari; iar pe Traian Cibian, Ioan Pîso și Dr. Coriolan Băran, supleanți.

În Consiliul eparhial consilieri onorifici:

a) la secția bisericească: Policarp Morușca, Dr. Teodor Botiș, Traian Vațian, Procopiu Givulescu, Fabriciu Manuilă, ordinari; iar supleanți: Dr. Iustin Suciu, Dr. Patrachie Țucra, Traian Cibian,

b) la secția culturală: Dr. Ștefan Cloroianu, Vasile Goldiș, Dr. Iustin Marșieu, Ascaniu Crișan, Dr. Eugen Beleş, ordinari; Calus Turic, Iosif Moldovan, Vintilă Popescu supleanți,

c) la secția economică: Simion Stana, Dr. Mihaiu Mărcuș, Dr. Cornel Iancu, Dr. Aurel Cioban, Dr. Emil Veliciu, ordinari; iar Sava Tr. Seculin, Dr. Ioan Drîncu, Dr. Pavel Obădean supleanți.

În Consistorul spiritual eparhial: pe Dr. Nicolae Popovici, Meletie Șora, Iosif Pascu, membrii ordinari, iar pe Ioan Stana, Dr. Simion Șiclovan supleanți.

Delegați în Consistorul spiritual mitropolitan: Ioan Popescu, ordinar și Ioan Popovici, supleant.

39. P. Sf. Sa. Părintele Episcop, în baza dreptului său, prevăzut în art. 131 lit. p. din Statutul pentru organizarea Bisericii, aprobă pe toți consilierii și pe membrii Consistorului spiritual eparhial și mitropolitan, aleși pe perioada de 6 ani, adică pe anii 1932—1937.

P. Sf. Sa Episcopul Grigorie roagă pe toți aleșii, ca în urma încrederii ce au primit-o dela biserică și popor, pe care-i reprezintă, să depună cea mai sânguincioasă muncă și să lucreze demn și conștiincios pentru prosperarea sf. noastre biserici și binele poporului Român.

Di Dr. A. Cioban mulțumește P. Sf. Sale și promite în numele tuturor consilierilor că-și vor împlini datoria cu cinste, diligență și conștiințozitate.

40. Președintele ridică ședința, după ce termenul proximei ședințe se fixează pentru orele 6 p. m., din ziua de astăzi, când se va pune la ordinea zilei referada celorlalte comisiuni ale Adunării eparhiale. Tot odată P. Sf. Sa propune ținerea unei ședințe festive pen-

tru sărbătorirea plinirii celor 70 ani de viață ai Dlui Vasile Goldiș.

Adunarea eparhială entuziasmată acceptă.

Ședința se ridică la orele 13 p. m.

Președinte:

(ss) Dr. Grigorie Gh. Comșa Episcop.

Secretar:

(ss) Dr. Tiberiu Șeviciu.

Ședința festivă, a IV-a,

ținută în ziua de 30 Maiu 1932, pentru sărbătorirea celor 70 de ani de viață, închinată de domnul Vasile Goldiș Bisericii și neamului.

Președinte: Prea Sfinția Sa Episcopul Dr. Grigorie Gh. Comșa, secretar: Dr. Tiberiu Șevici.

41. P. S. Sa, după deschiderea ședinței, rostește următoarea cuvântare: publicată în Nr. 23—24 din „Biserica și Școala“.

Adunarea Eparhială ridicată în picioare acclamă îndelung pe sărbătorit și vorbitor.

42. I. P. C. Sa Părintele Arhimandrit Policarp Morușca, propune ca să se formeze o delegație din sânul Adunării Eparhiale, pentru a-i prezenta domnului Vasile Goldiș omagiul Adunării Eparhiale, iar

Adunarea Eparhială alege o delegație compusă din 5 membri și anume: I. P. C. Sa Părintele Arhimandrit Policarp Morușca, Dr. Patrachie Țucra, Dr. Lucian Gheorgheviciu, Dr. Iustin Marșieu, Dr. Pompiliu Cioban.

Ședința se ridică la ora 14 din zi.

D. C. M. S.

Președinte:

(ss) Dr. Grigorie Gh. Comșa Episcop.

Secretar:

(ss) Dr. Tiberiu Șevici.

Cercul religios din Selegeni.

Dangățul de clopote ale sfintei biserici, cheamă pe credincioși la sânul ei. Din toate părțile a micilor ulicioare vezi bărbați, femei și copii îndreptându-se către sfântul lăcaș. Pe fețele tuturor se vede marea bucurie că pot participa la marea sărbătoare, pe care cucernicii preoți a tractului Buteni au organizat-o în ziua de 29 Maiu 1932 în comuna Selegeni. Deși anunțul nu s'a primit decât în ultimile zile, reținut fiind de unii făcători de bine, sfântul lăcaș s'a umplut de credincioși.

La orele 9 a. m. cucernicii preoți: Aurel Ionuș Prunișor, Zosim Mihulin, Berindia; Dimitrie Manație Paulian, Gheorghe Neagu Revetiș, Miron Butariu Roșia Sebiș, Popovici Ignești și Lazar Ioja Loco au ser-

vit în sobor Sfânta Liturghie. Răspunsurile liturgice au fost date de către elevii școlii primare din loc. La Priceasnă c. pr. Aurel Ionuș a vorbit: „Cum trebuie să ne rugăm lui Dumnezeu”. Predica a fost rostită cu vervă, iar mulțimea credincioșilor de față au ascultat cu cea mai mare atenție.

După masă la ora 3 s'a slujit Vecernia de către c. preoți: A. Ionuș, Z. Mihulin și Gh. Neagu. La sfârșitul vecerniei c. pr. Popovici, prin o predică bine pregătită, a arătat credincioșilor marea însemnătate a sfințelor taine.

După vecernie în localul școlii primare a avut loc ședința catihetică. C. pr. Ioan Bogdan a vorbit despre: „Vina crizei morale”, arătând în mod detaliat și precis cauzele crizei morale de azi. S'a executat apoi programul elevilor școlii primare, de caracter moral. C. pr. A. Ionuș, în vorbirea sa de încheiere, a arătat cum să ne păzim de fățarnicia sectarilor pentecostaliști.

D. Zdrinca
învățător.

Misiune religioasă în Ianova.

Creștinii cari au avut ocaziune să participe la o misiune bine inițiată, cu terenul înainte pregătit, s'au convins, că două zile de misiune într'o parohie, rivalizează cu activitatea de anii de zile a unui preot harnic și conștient de chemarea sa. Această afirmațiune ne-o verifică pe deplin misiunea religioasă ținută în zilele de 16 și 17 Aprilie a. c. în parohia Ianova.

Prea Cucernicia Sa păr. protopop Dr. P. Țurca, inițiatorul acestei misiuni, a luat de timpuriu toate demersurile, ca preoții locali A. Puta și C. Gherga să pregătească terenul. Astfel se explică faptul, că la vecernia din 16 Aprilie, deși zi de lucru, sf. ta biserică din Ianova era ticsită de credincioși, cari par'că sorbeau cuvintele părintelui misionar tractual T. Barzu, care cu zor pregătea sufletele pentru primirea Mântuitorului în lăcașul trupurilor lor. La mărturisire se prezintă credincioși chiar și de aceia, cari nu s'au mai împărtășit din fragedă copilărie. În ziua de 17 Aprilie sf. Liturghie se săvârșește în sobor. Pontificant este părintele protopop Dr. P. Țurca, asistat de: păr. misionar T. Barzu, păr. Pelea din Izvin, preoții locali, dinpreună cu păr. diacon al Timișorii, A. Bocșan.

Răspunsurile liturgice la toate serviciile misiunii le-a cântat cu precizie corul mixt din loc, sub conducerea învățătorului N. Pava, care este și un cântăreț de forță. *La priceasnă păr. protopop Dr. P. Țurca urcă amvonul și vorbește despre taina sfintei cuminicături.*

S'au cuminecat peste 300 credincioși, bărbați, femei, tineri și bătrâni. Cinste se cuvine d-lor învățători V. Manolescu și M. Georgescu, cari s'au împărtășit în fruntea bărbaților, iar doamna preoteasă Puta în fruntea femeilor. La ora 2 p. m. spațioasa biserică din Ianova s'a dovedit neînchăpătoare pentru mulțimea credincioșilor, veniți să asiste la s. Maslu, cu care au fost împărtășiiți 150 bolnavi, veniți și de prin satele vecine. Când P. C. Sa păr. protopop Dr. Țurca împărtășea binecuvântarea cerească peste acești năcăjiți, surzi, orbi, ciungi și neputincioși, folosindu-se de cuvintele Mântuitorului: «Iată te-ai făcut sănătos, de acum să nu mai greșești», misiunea își ajunsese scopul,

căci pacea și mângăierea se sălășlui în sufletele tuturor. În curtea școlii primare urmă serbarea religioasă-culturală cu colaborarea școlărilor și corului adulților. Conferința religioasă o rostește păr. diacon Bocșan, și cu deplin succes își dezvoltă temă despre foloasele educației religioase a copiilor. În cadrul conferințelor culturale ale Astei vorbește dl. Lazar Bain din Timișoara, care ca un propovăduitor al evangheliei, deși mirean, numește actuala criză financiară, de criză morală, criză sufletească. În fine păr. Gherga mulțumește P. C. Dlui Protopop și tuturor celor cari au venit și ostănit la reușita acestei misiuni.

INFORMAȚIUNI.

Salarele preoților. În urma unor intervenții insistente, făcute personal în săptămâna trecută de P. S. Sa Părintele Episcop Grigorie, la București, Consiliul nostru eparhial a primit salariul preoțimii noastre pe luna Malu a. c., care se distribuie deja la casa eparhială.

Revenirea la legea strămoșească. Într'una din zile s'a prezentat la părintele Ștefan Leucuța locuitorul baptist cu numele Ioan Anghel, de origine din Socodor, și și-a exprimat dorința de a fi botezat în legea strămoșească, despre care s'a convins, că este singura lege adevărată. — Dânsul a și fost botezat în sfânta noastră Biserică, (21 Malu a. c.) de către părintele Teodor Mornăilă, naș fiindu-i părintele Ștefan Leucuța.

Rog pe oricine ar avea manuale școlare lucrate de fostul referent școlar consistorial Dr. Gheorghe Popa dela Arad (1872—1897), să binevolască a-mi comunica titlul complet al manualelor și în ce condiție aș putea primi câte un exemplar? Imi trebuie aceste informații la scrierea despre viața și activitatea acestui înaintaș de oficiu al meu.

Dr. Gh. Ciuhandu.

Consilier referent cultural, Arad.

Urmele turnului Babel. Din Londra se anunță: Dr. Leroy Waterman, conducătorul expediției de lucrări antice dela universitatea din Michigan, a dat în Mesopotamia peste rămășițele turnului Babel. Explorarea prezintă o colină cu un diametru de 250—300 picioare și având ca parte externă un perete de o grosime de 30 și de o înălțime de 20 picioare. În mijlocul colinei se ridică un stâlp de cărămidă, a cărui înălțime inițială n'a putut fi încă constatată. Zidirea lui coincide cu invaziunea Babilonenilor (anul 4000 a. Hr.).

Mulțumită publică. Consiliul comunei Milova a votat din pădurea comunală Bisericeii ort. rom. 25 jug. pădure, din exploatarea căreia Biserica noastră a încasat suma de Lei 250 mii, două sute cincizecimii. Pentru acest gest creștinesc exprimăm mulțumită publică vrednicului nostru consiliu comunal.

Epitropia par. Milova

Licitație minuendă.

Pentru repararea externă a sf. biserici din *Alioș* se publică licitație minuendă pe ziua de *29 Iunie a. c.* care se va ține în localul casei culturale, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Prețul de strigare e de 316.780 Lei.
2. Anteprenorii nu pot pretinde spese de participare la licitație.
3. Anteprenorii vor depune vadu de 6% în numerar, înainte de licitație.
4. Planul, devizul și alte condițiuni se pot vedea zilnic la oficiul parohial ort. rom. din *Alioș*.
5. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința lucrările — fără privire la rezultatul licitației — acelui anteprenor, în care va avea mai multă încredere.

Alioș, la 14 Iunie 1932

2—2

Consiliul parohial.

Parohii vacante.

Consiliul parohial ort. român din *Socodor*, protopopiatul *Chișineu-Criș*, în scopul îndeplinirii parohiei I-a, devenită vacantă, publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul oficial „*Biserica și Școala*”.

Beneficiile împreunate cu acest post de paroh sunt:

1. Una sesie parohială pământ arabil, care are 32 jugh. cad;
2. Birul legal;
3. Stolele legale staverite în „*Norma Stolară*”;
4. Intregirea dotației dela Stat, pentru care Consiliul parohial nu răspunde.

Parohia este de clasa I-a (întâia), deci dela concurenți se cere calificarea regulamentară de clasa I-a.

Preotul ales va servi și predica regulat în Sf. Biserică, ori de câteori îl vine rândul, având serviciu tot a treia săptămână. Va catehiza la școala primară în salele, la cari va fi împărțit, fără nici o altă remunerație. Va suporta toate impozitele după beneficiul din parohie.

Concurenții la acest post de paroh, se vor prezenta în vre-o *Duminecă* ori *sărbătoare* în sf. Biserică din *Socodor*, pentru a-și arăta destoinicia în cele rituale și oratorice, având avizul prealabil al protopopului tractual, și vor înainta cererile lor în termenul concursual, însoțite de anexele necesare, adresate „Consiliului parohial din *Socodor*” Oficiului protopopesc ort. român din *Chișineu-Criș*.

Concurenții din alte Eparhii vor putea concura numai cu binecuvântarea primită în prealabil dela Prea Sfinția Sa *Părintele-Episcop Eparhial*.

Socodor, din ședința Consiliului parohial, ținută la 13 Febr. 1932.

În conțelegere cu: *Petru Marșieu* protopop.

Consiliul parohial

— □ —

3—3

Conform ordinului Onor. Consiliului eparhial Nr. 3914/932 pentru îndeplinire parohiei de clasa I. *Topolovățul-mare*, cu filia *Topolovățul-mic*, devenită vacantă prin alegerea preotului *Iosif Goanță* de protopop al tractului *Belin*, se publică concurs repeșit cu termen

de 30 zile, socotite dela prima apariție în organul diecezan „*Biserica și Școala*”. Veniturile parohiei sunt:

1. Casă parohială cu intravilan,
2. Sesiunea parohială,
3. Stolele legale,
4. Intregirea dotației dela stat, pe care parohia nu o garantează.

Alesul va suporta toate impozitele după beneficiul din parohie, va predica regulat și va catehiza elevii dela școala primară din loc, fără altă remunerație dela parohie.

Parohie fiind de clasa primă dela recurenți se cere clasificare pentru parohii de clasa primă.

Concurenți se vor prezenta în vre-o *Duminecă* sau *sărbătoare* în sf. biserică din *Topolovățul-mare*, pentru a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice, conformându-se §-lui 33 din regulamentul pentru parohii, iar cererile însoțite de anexele necesare, adresate Consiliului parohial din *Topolovățul-mare*, le vor înainta oficiului protopopesc al *Belinului*, în *Recaș*.

Cei din altă eparhie vor cere prealabil binecuvântarea *Părintelui Episcop eparhial* spre a putea recurge.

Topolovățul-mare din ședința Consiliului parohial ținută la 23 Maiu 1932.

În înțelegere cu *Iosif Goanță*
protopop

1—3

Conform ordinului Consiliului eparhial Nr. 3968/932, pentru îndeplinirea parohiei a I-a din *Curtici*, devenită vacantă prin demisionarea preotului *Dr. Zaharie Colceriu*, se publică concurs cu termen de 30 zile socotite dela prima publicare, în organul eparhial „*Biserica și Școala*”. Veniturile împreunate cu acest post sunt:

1. Uzufructul sesiunii parohiale în extensiune de 32 jughere cadastrale pământ arător,
2. Birul și stolele legale,
3. Locuința în casa Nr. 10 a sfintei biserici,
4. Intregirea de salar dela Stat.

Preotul ales va suporta toate impozitele după beneficiul parohial, va predica în *Dumineci* și *sărbători* și va catehiza la școlile primare.

Parohia fiind de clasa *prima* și de comună *Urbană*, dela recurenți se cere bacalaureatul de liceu și examen de evaluare preotească cu nota distins. Cei ce doresc a reflecta la această parohie își vor înainta recursele — adresate consiliului parohial din *Curtici* — în termenul de concurs și ajustate regulamentar, Oficiului Protopopesc din *Arad*, având în acest răstimp să se prezinte în sfânta biserică din *Curtici*, spre a-și arăta dexteritatea în oratorice și în cele rituale cu strictă observare a dispozițiilor §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii.

Reflectanții din altă eparhie vor dovedi că au binecuvântarea Prea Sfinției Sale *Părintelui Episcop al Aradului*, spre a putea recurge.

Consiliul Parohial ort. rom. din *Curtici*.

În înțelegere cu: *Trăian Vatianu*
Protopop

1—3

Red. responsabil: **Protopop SIMION STANA**